

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

Кафедра Журналістики (найменування кафедри)

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Ораторське мистецтво

(назва навчальної дисципліни)

Освітня програма: Туризмознавство
(назва освітньої програми)

Спеціальність: 242 Туризм
(найменування спеціальності)

Галузь знань: 24 Сфера обслуговування
(найменування галузі знань)

Ступінь вищої освіти: Перший (бакалаврський) рівень
(назва ступеня вищої освіти)

Викладач к.ф.н., доцент СКУРТУЛ ГАННА СЕРГІЇВНА

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Ораторське мистецтво Обов'язкова
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Викладач	Скуртул Г.С., к.ф.н, доцент кафедри журналістики
Контактна інформація викладача	7698463 телефон викладача 0977305505 E-mail викладача emigrantkaanna@ukr.net
Час і місце проведення навчальної дисципліни	згідно до розкладу занять - https://zp.edu.ua/node/7904 дистанційне навчання - https://moodle.zp.edu.ua/ відеоконференції на платформі Zoom (особиста або колективна) - ідентифікатор 752 4574 6875. Код доступу xS9S7f. (https://us04web.zoom.us/j/75245746875?pwd=nMa9Jw3amIDdGzy5tU2ggthVAjSVQr.1)
Обсяг дисципліни	Кількість годин Денна форма навчання/заочна – 90, кредитів – 3 ЕКТС, розподіл годин: лекції – 14, семінарські практичні – 16, самостійна робота – 60 вид контролю – залік
Консультації	<i>Згідно з графіком консультацій</i> - https://zp.edu.ua/rozklad-zanyat-ta-konsultacij-3 Консультативна допомога студенту надається у таких формах: - особиста зустріч викладача і студента за графіком консультацій https://zp.edu.ua/node/7904 (не менш ніж 2 рази по 2 години на тиждень або за попередньою домовленістю); - відеоконференція на платформі zoom (особиста або колективна) - ідентифікатор 752 4574 6875; - листування за допомогою електронної пошти emigrantkaanna@ukr.net (у форматі 24/7 кожного дня); - відеозустріч, аудіоспілкування або повідомлення у сервісі Viber (за графіком консультацій викладача); - спілкування по телефону (з 10.00 до 12.00 кожен день крім вихідних та святкових днів).

2. Постреквізити навчальної дисципліни

Здобуті здобувачем вищої освіти знання при вивченні дисципліни «Ораторське мистецтво» є обов'язковими для таких складових подальшого навчання: «Українська мова за професійним спрямуванням», навчальна практика.

3. Характеристика навчальної дисципліни

Вивчення дисципліни «Ораторське мистецтво» дасть студентам уявлення про основні закони красномовства, технології підготовки до публічного виступу, вибір ефективних методів завоювання й підтримання уваги аудиторії, удосконалення культури й техніки мовлення.

Загальні компетенції:

ЗК08 – Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК10 – Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК11 – Здатність спілкуватися іноземною мовою.

Спеціальні компетенції:

СК10 – Здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал.

СК12 – Здатність визначати індивідуальні туристичні потреби, використовувати сучасні технології обслуговування туристів та вести претензійну роботу.

СК14 – Здатність працювати у міжнародному середовищі на основі позитивного ставлення до несхожості до інших культур, поваги до різноманітності та мультикультурності, розуміння місцевих і професійних традицій інших країн, розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці.

Програмні результати навчання:

ПРН04 – Пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору з огляду на запит аудиторії.

ПРН07 – Розробляти, просувати та реалізовувати туристичний продукт, враховуючи основні риторичні закони.

ПРН09 – Організовувати процес обслуговування споживачів туристичних послуг на основі використання сучасних інформаційних, комунікаційних і сервісних технологій та дотримання стандартів якості і норм безпеки.

ПРН11 – Володіти діловою державною та іноземною (ними) мовою (мовами), на рівні, достатньому для здійснення професійної діяльності та результативного спілкування.

ПРН12 – Застосовувати навички ефективного спілкування зі споживачами туристичних послуг.

ПРН19 – Аргументовано відстоювати свої погляди у розв’язанні професійних завдань, а також вибудовувати з клієнтами стратегію асертивної поведінки.

ПРН24 – Презентувати унікальність та специфічні риси певного регіону для вітчизняних та іноземних туристів на високому професійному рівні.

4. Мета та завдання вивчення навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Ораторське мистецтво» є надання студентам вичерпних теоретичних знань із предмету; розвинути наявні навички публічного мовлення; викликати бажання займатися самовдосконаленням у напрямі формування власних риторичних умінь та навичок у майбутньому шляхом включення у риторичну практику.

Завдання вивчення дисципліни: ознайомити з законами риторики й риторичними категоріями, побудовою промови, логічними методами, теорією, поняттями й типами аргументації, методами доказу й спростування, фігурами й тропами, фігурами силогізму; освоїти полемічні прийоми, етичні правила ведення полеміки у різних професійних та соціальних ситуаціях; проаналізувати зразки промов визначних ораторів минулого і сучасності та опанувати техніку виголошення усних промов; виробити у студентів навички уважного і критичного ставлення до свого мовлення і суспільної мовної практики.

5. Зміст та складові навчальної дисципліни

Тема	Вид заняття	Кількість годин	Розподіл балів
Тема 1. Вступ. Предмет курсу «Ораторське мистецтво».	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	2 2 10	10
Тема 2. Вітчизняна риторика та її витоки	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	2 2 10	10
Тема 3. Види сучасного красномовства	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	2 2 10	10
Тема 4. Техніка мовлення	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	2 2 7	10
Тема 5. Підготовка оратора до публічного виступу	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	2 4 8	10
Тема 6. Невербальні засоби впливу на аудиторію	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	2 2 8	10

Тема 7. Секрети успішного виступу	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	2 2 7	10
Підсумковий модульний контроль	залік	-	30

6. Самостійна робота

Самостійна робота – це вид розумової діяльності, за якої здобувач самостійно (без зайвої сторонньої допомоги) опрацює в кожному змістовному модулі перелік тем (на основі опрацювання інформаційних джерел веде пошук відповідей на актуальні питання, вирішує практичні питання, складає тести, вирішує задачу або ситуаційну вправу, виконує інші завдання на основі знань, отриманих з підручників, книг, лекцій, практичних занять). Головною метою самостійної роботи є формування самостійності здобувача вищої освіти, його вмінь, знань і навичок. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить: денна форма – 1:2; заочна – 1:14. Тижневих годин (денна форма) – 2.

Під час вивчення дисципліни «Ораторська майстерність» виокремлено такі види самостійного навчання студента: 1) підготовка до практичних занять, виконання окремих або комплексних завдань; 2) відпрацювання тем лекцій і практичних занять, виконання практичних робіт; 3) підготовка рефератів, презентація результатів власних досліджень; 4) участь у проекті; 5) підготовка до рубіжного (модульного) контролю та підсумкового контролю (залік); 6) робота з інформаційними джерелами; 7) отримання навичок в системі неформальної освіти.

Здійснюється самостійна робота безпосередньо через зміст і методи всіх видів навчальних занять. Самостійна робота студентів є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у вільний від аудиторних навчальних занять час, що регламентується робочим навчальним планом. Самостійна робота сприяє досягненню програмних результатів навчання.

Завдання до самостійної роботи мають унеможливити механічне заучування студентами фактичного матеріалу або поверхове знайомство з явищами та процесами. Для отримання позитивної оцінки студент повинен продемонструвати володіння певним обсягом знань, уміти розв'язувати певні окремі елементи (метод декомпозиції наукових цілей) наукових проблем, аналізувати та систематизувати дані, знаходити оригінальні рішення на підставі самостійно здобутої інформації, формулювати й відстоювати власну точку зору. Йдеться про самостійне опрацювання навчальної, наукової та довідкової літератури. Рекомендованим елементом цієї роботи є ведення записів (допускається й електронний варіант або презентація). Такий підхід сприяє кращому засвоєнню фактичного матеріалу, дає можливість зберегти його в зручному для використання вигляді. Рівень виконання студентом самостійної роботи враховується при виставленні підсумкової оцінки за змістовими модулями навчальної дисципліни.

Під час самостійного опрацювання тем за змістовними модулями здобувачам вищої освіти рекомендовано опановувати навички неформальної освіти на сучасних освітніх платформах, участь в вебінарах з тематики курсу, майстер-класах.

Студенти мають змогу завантажити свої напрацювання в систему дистанційного навчання (moodle) НУ «Запорізька політехніка» (<https://moodle.zp.edu.ua/>).

Отримання навичок Soft Skills.

Рівень успіху вже давно перестав залежати тільки від того, наскільки добре фахівець виконує свої безпосередні обов'язки. Сьогодні не менш важливі й Soft Skills («м'які навички») - універсальні непрофесійні якості, які допомагають нам взаємодіяти між собою в команді, спільноті, громаді незалежно від сфери діяльності. Рекомендовані матеріали щодо отримання:

1. Медіаграмотність: як не піддаватися маніпуляціям. Курс. https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:Prometheus+MEDIA_L101+2022_T3/course/

2. Думай інакше: зламай перешкоди на шляху до навчання та відкрий свій прихований потенціал. Курс. https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:Prometheus+MINDSHIFT101+2021_T2/course/

3. Культура толерантності: як побудувати суспільство, комфортне для всіх. Курс. https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:Prometheus+TOL101+2020_T3/course/

В умовах дії обставин непоборної сили рекомендовані такі курси з онлайн-освіти:

– Життєстійкість молоді в умовах криз (https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:Prometheus+RESILIENCE101+2022_T3/about/);

7. Індивідуальні завдання

У якості індивідуальної роботи студенти складають промови на запропоновані теми, пишуть рецензії на знакові в історії людства публічні виступи, розробляють презентації за канонами освітньої платформи TED. Студенти заочного відділення виконують контрольну роботу, завдання наведено в moodle.zp.edu.ua.

8. Система та критерії оцінювання курсу

Згідно з діючою в університеті системою комплексної діагностики знань студентів, з метою стимулювання планомірної та систематичної навчальної роботи, оцінка знань студентів здійснюється за 100-бальною системою.

Кожен модуль оцінюється за 100-бальною шкалою.

Форми контролю знань студентів:

- поточний;
- рубіжний;
- підсумковий (залік).

Позитивно вважається оцінка від 60 до 100 балів. Поточний контроль знань студентів протягом одного семестру включає оцінку за роботу на лекційних, практичних заняттях та самостійну роботу.

КРИТЕРІЇ ПОТОЧНОЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ.

Робота на практичних заняттях:

Під час занять студенти усно доповідають на питання, виконують індивідуальні завдання, аналізують виступи одногрупників. Активна робота на занятті оцінюється в 10 балів.

Критерії оцінки на практичному занятті (поточний контроль)

Бали	Критерії оцінки
10-9	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів або письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та завдань, активний, часто виступає і часто задає питання; активно, дуже добре працює в парі/групі/команді.
8-7	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів або письмових відповідей, розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, активний, часто виступає і часто ставить питання.
6-5	Володіє навчальним матеріалом, виконує більшість завдань практичних занять і домашньої/самостійної роботи іноді виступає і ставить питання; добре працює в парі/групі/команді.
4-3	Частково володіє навчальним матеріалом, іноді виконує завдання практичних занять; іноколи виступає і ставить питання; не дуже добре працює в парі/групі/команді.
2	Не володіє навчальним матеріалом, іноді виконує завдання практичних занять; іноколи виступає і ставить питання; не дуже добре працює в парі/групі/команді.
1	Зовсім не виконує завдання практичних занять, іноколи виступає і ставить питання; не дуже добре працює в парі/групі/команді.

Якщо студент опосередковано відвідував практичні заняття, але брав участь в обговоренні тем, він має змогу отримати додаткові бали за:

А) Доповнення виступу:

2 бали – отримують студенти, які глибоко володіють матеріалом, чітко визначили його зміст; зробили глибокий системний аналіз змісту виступу, виявили нові ідеї та положення, що не були розглянуті, але суттєво впливають на зміст доповіді, надали власні аргументи щодо основних положень даної теми.

1 бал отримують студенти, які виклали матеріал з обговорюваної теми, що доповнює зміст виступу, поглиблює знання з цієї теми та висловили власну думку.

Б) Суттєві запитання до доповідачів:

2 бали отримують студенти, які своїм запитанням до виступаючого суттєво і конструктивно можуть доповнити хід обговорення теми.

1 бал отримують студенти, які у своєму запитанні до того, хто виступає вимагають додаткової інформації з ключових проблем теми, що розглядається.

Максимально під час поточного навчання здобувач може отримати 70 балів в ході аудиторних занять, а також в системі дистанційної освіти moodle.

Самостійна робота студентів

Опрацювання тематики наведеної для самостійної роботи та використання отриманих знань під час виконання завдань дають змогу кожному студенту підвищити отриману оцінку за кожне лабораторне завдання.

РУБІЖНИЙ КОНТРОЛЬ знань студентів здійснюється через проведення письмових контрольних робіт (тестів), які проводяться на окремому тижні під час заняття. Здобувач має змогу отримати додаткові бали до виконаних лабораторних завдань та підвищити загальну суму балів.

Якщо здобувач виконав успішно всі наведені до рубіжного контролю завдання – він може не виконувати контрольну роботу/тести.

В структурі навчання виділяють 2 змістовних модулі. Тобто студенти двічі за семестр складає рубіжний контроль.

ПІДСУМКОВИЙ МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ.

Семестровий підсумковий контроль з дисципліни є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень здобувача вищої освіти. Підсумковий модульний контроль знань студентів означає поступове накопичення балів від одного поточного контролю до іншого в кінцевому рахунку отримання загального підсумкового балу.

Успіхи студента визначаються за допомогою системи оцінювання, що використовується в університеті, а саме: оцінки виставляються згідно схеми. Розподіл балів, які отримують студенти спеціальності «Туризм» на практичних заняттях (max).

КРИТЕРІЙ ОЦІНКИ НА ЗАЛІКУ:

Три питання потребують змістовної відповіді, кожна з них розкриває сутність того чи іншого поняття або теоретичного положення (оцінюється від 0 до 10 балів за кожне питання). Максимальна кількість складає **30 балів**. При дистанційному навчанні використовуються тестові завдання. Тест складається з питань, які в сумі дають також 10 балів.

30 балів отримують студенти, які повністю розкрили сутність поняття, дали його чітке визначення або проаналізували і зробили висновок з конкретного теоретичного положення.

25-20 балів отримують студенти, які правильно, але не повністю дали визначення поняття або поверхово проаналізували і зробили висновок з теоретичного положення.

15-10 балів отримують студенти, які правильно, але лише частково визначили те чи інше поняття або частково проаналізували і зробили висновок з теоретичного положення.

10-5 балів отримують студенти, які частково і поверхово визначили те чи інше поняття або сформулювали висновок з теоретичного положення, допустивши неточності та помилки.

0 балів отримують студенти, які недопущені або не з'явилися на залік.

Замість виконання завдань (вивчення тем) можуть додатково враховуватись такі види активностей здобувача (неформальна освіта) за умов підтвердження результатів (сертифікат за зазначення обсягу кредитів, сертифікат участі, грамота учасника конференції, сертифікат за призове місце у конкурсі тощо):

– проходження тренінг-курсів чи дистанційних курсів з використання сучасних освітніх технологій на платформах Coursera, Prometheus тощо (за наявності відповідного документу про їх закінчення, надання копії викладачу);

– участь в майстер-класах, форумах, конференціях, семінарах, зустрічах з проблем у галузі публічних виступів (з підготовкою промови, спічу, презентації, імпровізації, самоаналізу після дискусії, інформаційного повідомлення тощо, що підтверджено навчальною програмою заходу чи відповідним сертифікатом; збірником тез тощо).

Кожен здобувач заочної форми навчання виконує контрольну роботу за варіантом. Вибір варіанту здійснюється за порядковим номером П.І.Б. студента у списку академічної групи або журналу обліку відвідування занять. В кожному варіанті необхідно розглянути певні питання

(які можуть бути розділені на два-три підпункти). Кожен варіант контрольної роботи оцінюється в 70 балів максимум. Після перевірки викладачем письмової контрольної роботи та її захисту в усному вигляді викладач допускає здобувача до заліку. Критерії оцінки завдань на заліку той самий, що і у денної форми. Завдання заліку складають 30 балів.

Критерії оцінки контрольної роботи для студентів заочної форми навчання:

Контрольна робота (захист)	Критерії оцінки
61-70	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних відповідей і обговорення, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань й завдань, використовуючи при цьому обов'язкову й додаткову літературу. Використано теоретичну базу і враховано вітчизняний та міжнародний досвід. Продемонстровано набуття загальних та спеціальних компетентностей. Робота має цілісний характер.
51-60	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано викладає під час усного виступу, відповідей. Взагалі, розкриває зміст теоретичних питань та завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Здобувач має власну думку щодо тематики. При викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Обмежена кількість наукових джерел.
41-50	В цілому, володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усного виступу та відповідей на запитання, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування, аргументації думки і висловлювань, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Робота має відхилення від стандартів оформлення та помилки.
31-40	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усного виступу. Відповіді на запитання загальні, короткі, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності. Робота оформлена вільним стилем без врахування вимог стандартів.
21-30	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час доповіді. Відповіді на питання відсутні або поверхневі, допускає при цьому суттєві помилки. Зміст тексту роботи не розкриває тему.
11-20	Майже не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, слабо розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.
0-10	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Таблиця набору балів за вивчення дисципліни

Поточне тестування та самостійна робота							Залік	Сума
Змістовий модуль №1			Змістовий модуль № 2					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	30	100
10	10	10	10	10	10	10		

9. Інформаційне забезпечення курсу

1. Абрамович С., Чікарьова М. Риторика. Львів : Світ, 2001. 315 с.
2. Андерсон К. Успішні виступи на TED. Рецепти найкращих спікерів. URL: <https://coollib.com/b/484614-kris-anderson-uspishni-vistupi-na-ted/readp>
3. Борг Дж. Мистецтво говорити. Київ : Фабула, 2019. 304 с.
4. Відео-урок: «Техніка мовлення». URL : <http://www.youtube.com/watch?v=KVUONI-Evil>
5. Красномоvecь. Ораторський клуб. URL: <https://krasnomovec.club/>

6. Лівін М. Сторітелінг для очей, вух і серця. Київ : Наш формат, 2020. 184 с.
7. Олійник О. Основи ораторської майстерності : навч. посібник. Київ : Кондор, 2010. 181 с.
8. Сербенська О. Антисуржик. Вчимося ввічливо поводитись і правильно говорити. Київ : Апріорі, 2023. 304 с.
9. Хорошевський А. Промови, що змінили світ. URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Khoroshevskiyi_Andrii/Promovy_scho_zminyly_svit/

10. Політика курсу

Політика відвідування аудиторних занять (особиста присутність студента). Відвідування занять є обов'язковим компонентом в системі вивчення курсу, набуття загальних та фахових компетентностей (відвідування лекцій та практичних занять). Самостійну роботу студент виконує у системі дистанційного навчання (<https://moodle.zp.edu.ua/>). За об'єктивних причин (напр., лікарняні, стажування, мобільність, індивідуальний графік, інше) аудиторні види занять і завдань також можуть бути трансформовані в систему дистанційного навчання (сервіс moodle).

Політика дедлайнів. Студент зобов'язаний дотримуватись крайніх термінів (дата для аудиторних видів робіт або час в системі дистанційного навчання), до яких має бути виконано певне завдання. За наявності поважних причин (відповідно до інформації, яку надано деканатом) студент має право на складання індивідуального графіку вивчення окремих тем дисципліни.

Політика академічної доброчесності. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право та суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації; використання достовірної інформації з офіційних джерел у проектних завданнях.

Політика дотримання прав та обов'язків студентів. Права і обов'язки студентів відображено у Положенні про організацію освітнього процесу в НУ «Запорізька політехніка» затвердженому наказом ректора № 507 від 10.12.2021 р. (https://zp.edu.ua/uploads/dept_nm/Nakaz_N507_vid_10.12.21.pdf).

Політика конфіденційності та захисту персональних даних. Обмін персональними даними між викладачем і студентом в межах вивчення дисципліни, їх використання відбувається на основі закону України «Про захист персональних даних. Стаття 10, п. 3 «Використання персональних даних працівниками суб'єктів відносин, пов'язаних з персональними даними, повинно здійснюватися лише відповідно до їхніх професійних чи службових або трудових обов'язків. Ці працівники зобов'язані не допускати розголошення у будь-який спосіб персональних даних, які їм було довірено або які стали відомі у зв'язку з виконанням професійних чи службових або трудових обов'язків, крім випадків, передбачених законом. Таке зобов'язання чинне після припинення ними діяльності, пов'язаної з персональними даними, крім випадків, установлених законом» (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17#Text>).

Політика трансферу кредитів. Замість виконання завдань (вивчення тем) можуть додатково враховуватись інші види активності здобувача (неформальна освіта) за умов підтвердження результатів (сертифікат з зазначення обсягу кредитів, грамота учасника, призера, лауреата, інше).

Політика отримання навичок Soft Skills. Сьогодні не менш важливі для здобувача вищої освіти НУ «Запорізька політехніка» і Soft Skills («м'які навички») – універсальні непрофесійні якості, які допомагають взаємодіяти між собою в команді, спільноті, громаді незалежно від діяльності.